

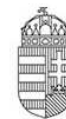
ELBUKNI A RAJT UTÁN

TOVÁBBTANULÁS ÉS LEMORZSOLÓDÁS A DEBRECENI
EGYETEMEN A KÉPZÉSI TERÜLETEK TÜKRÉBEN

Dorina Anna
D-hallgató
Debreceni Egyetem

Karászi Zsuzsanna
I. PhD-hallgató
Debreceni Egyetem

. 05. 25. HuCER, Székesfehérvár

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓ
MEGVALÓSULÓ
PROGRAM

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

A kutatás kérdései és célja

Felsőoktatási jelentkezés mögött meghúzódó döntési mechanizmus meghatározó lehet-e a lemorzsolódásban?

Hogyan jellemzhetők a Debreceni Egyetem képzési területei a jelentkezések és a lemorzsolódás kapcsán?

- Effects of Institutional Integration On Student Achievement In Higher Education (IESA) adatbázis
- Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR) adatbázis

Kutatásunkban olyan továbbtanulási döntési stratégiákat próbálunk azonosítani, amelyek korrelációja előrejelezhetik a lemorzsolódást a felsőoktatásban

- Kényszer, nyomás hatására történő belépés a felsőoktatásba

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPB
MEGVALÓSULÓ
PROGRAM

Továbbtanulási döntéshozatal

A továbbtanulási tendenciákat sok tényező határozza meg és alakítja. Számos kutatás ment végbe a társadalomkutatók szervezésében, melyekben a felsőoktatás rekrutációs bázisának fontos dimenzióira mutattak rá. Szociológusok a társadalmi mobilitás és a szocio- demográfiai összefüggés irányából, a közgazdászok általában a munkaerő-piac és a képzési viszonyrendszerében vizsgálják a továbbtanulási tendenciákat és preferenciákat.

A felsőoktatásban történő továbbtanulási tendencia egy igen összetett folyamathoz mint eredményeként alakul. Nemcsak „kemény” változók határozzák meg (mint például a demográfiai trendek, vagy az intézményi struktúra), hanem az intézményi tényezők mellett jelentősen befolyásolják a jelentkezést a társadalmi tevékenység (mint pl. az intézmények, foglalkozások presztízse).

Külső-belső motivációk szerepe

A kutatás módszere

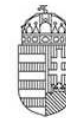
A Felsőoktatási Kutató és Fejlesztő Központ (CHERD) 2013-2015-ig zajló nagymintás lekérdezéséből készült, a kutatás neve Effects of Institutional Integration On Student Achievement In Higher Education (IESA)

- a felsőoktatási továbbtanulási döntéshozatalra vonatkozó kérdésblokkot választottuk majd faktorelemzést végeztünk a továbbtanulási döntéshozatalra vonatkozó itemekről SPSS programmal, s összevetettük a faktorokat a képzési területekre bontva.

A Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR):

- az alapsokaságot a 2010/11 I. félévre és a 2014/15 I. félévre felvételt nyert hallgatókat teszik ki. Közülük is kiválogattuk a Debreceni Egyetem hallgatóit, összesen 10 773 főt.

EREDMÉNYEK

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPBÓ
MEGVALÓSULÓ
PROGRAM

	Faktorok	
	konzervatív-posztadoleszcens	individualista-újmaterialista
vessem a családi példát	,762	
vessem barátaim példáját	,537	
egfogadjam a szüleim, tanárainmácsát	,498	
jövedelmező állást találjak		,607
nnyebb legyen elhelyezkedni		,517
gyobb esélyem legyen vezető pozíciórésére		,476
smert foglalkozásom legyen		,470

SA 2015. Továbbtanulási döntéshozatal mintázatok

Képzési terület	individualista- újmaterialista	konzervatív- posztadoleszcens
Agrár	-,135	,208
Orvos-és egészségtudomány	-,028	-,006
Pedagógusképzés	,264	-,035
Sporttudomány	-,292	-,031
Társadalomtudomány	,129	,044
Természettudomány	-,112	-,144
Bölcsészettudomány	,271	-,006
Gazdaságtudomány	-,510	,169
Informatika	,004	-,085
Történelem-és államtudomány	-,591	,110
Műszaki	-,359	,071

Faktorok képzési területi bontásba

IESA 2015.

	Fő	%
szertelen javító és ismétlő javító vizsgák engedett számának túllépése	95	0,9
tel kérelemre más magyarországi intézménybe	117	1,1
entkezés elmulasztása a engedettnél többször	730	6,8
szségügyileg alkalmatlanná válás a ésre	1	0
lázás	5	0
ési hátralék a képzésben	294	2,7
zési kötelezettségek nem teljesítése	249	2,3
zésváltás intézményen belül	628	5,8
ségtérítés nem vállalása átsoroláskor	21	0,2
bejelentés a képzés megszakítására	1110	10,3
res kimeneti vizsga	4717	43,8
almányok befejezése, végbizonyítvány szerzése kimeneti vizsga nélkül	759	7,0
	2047	19,0
zesen	10773	100,0

Képzés lezárásának tipológiái:

1. Sikeres zárás
2. Képzés/Intézményváltás
3. Tanulmányi eredménytelenség
  - nyelvizsgahiány
4. Finanziális okok miatt vége
5. Hallgatói mulasztás

A képzések befejezésének típusa a FIR

Képzési terület	Faktor (IESA)	Képzés sikeres zárása (FIR)	KKK szerinti képzési időhöz képest (FIR)	Lemorzsolódás oka (FIR)
	konzervatív-posztadoleszcens	52,8%	Korábban félbehagyta (64,9%)	Hallgatói mulasztás (3)
Élettudomány	individualista-újmaterialista	48,6%	Időben végző (43,4%)	Hallgatói mulasztás (3)
Értelemképzés	individualista-újmaterialista	53,2%	Időben végző (56,8%)	Képz/Int. váltás*
Élettudomány	individualista-újmaterialista	61,7%	Időben végző (74,5%)	Hallgatói mulasztás (3)
Élettudomány	individualista-újmaterialista	62,8%	Időben végző (44,2%)	Hallgatói mulasztás (3)
Élettudomány	konzervatív-posztadoleszcens	51,1%	Időben végző (48,5)	Tanulmányi eredménytelenség (4)
Élettudomány	individualista-újmaterialista	66,2%	Időben végző (63,1%)	Hallgatói mulasztás (4)
Élettudomány	konzervatív-posztadoleszcens	60,8%	Korábban félbehagyta (58,2%)	Hallgatói mulasztás (4)
Matematika	individualista-újmaterialista	33,3%	Túlfutó (47,3%)	Hallgatói mulasztás (3)
Államtudomány	konzervatív-posztadoleszcens	46,3%	Időben végző (40,7%)	Hallgatói mulasztás (3)
Matematika	konzervatív-posztadoleszcens	54,7%	Túlfutó (57,8%)	Képz/Int. Váltás (3)

Konklúzió

továbbtanulási döntéshozatal sokrétű és összetett,

- egyrészt gazdasági megfontolásból alakulnak inkább, másrészt pedig a család, barátok, egykori pedagógusok szerepe játszik nagyobb szerepet a döntéshozatalban

Nincs összefüggés a jelentkezési döntések és a lemorzsolódás között jellemzően szülők hatására érkeznek a felsőoktatásba a magas lemorzsolódási aránnyal bíró képzési területekre a hallgatók).

A lemorzsolódás leggyakoribb oka a Debreceni Egyetemen a hallgatói mulasztás (bejelentkezés elmulasztása, saját bejelentés a képzés megszakítására).

A kutatás során fogjunk keresni a választ, hogy mi történik a hallgatóval a képzés megkezdése után, milyen tényezők játszanak szerepet a hallgatói lemorzsolódásban.

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPBEN
MÉGVALÓSULÓ
PROGRAM

„A 123847 számú projekt a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból biztosított támogatással, a K-17 pályázati program finanszírozásában valósult meg.”

Köszönöm a figyelmet!

anna.dorina.toth@gmail.com

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROGRAM